

Jälkitekollisesta jälkien teollisuuteen – filosofi Bernard Stieglerin näkemys tulevaisuuden työelämästä

© Ilkka Levä 2020

Ranskalainen filosofi Bernard Stiegler esitti näkemyksensä tulevaisuuden työelämästä kirjassaan *La Société automatique. 1. L'Avenir du travail* vuonna 2015. Tarkastelen esityksessäni Stieglerin näkemyksen historiallisuutta ja pohdin millaisena hän esittää teknologian kehityksen ja työelämän suhteen sekä ihmisen osan tässä suhteessa. Stiegler luo oman filosofisen metodinsa kautta uutta teoriaa työelämän muutoksesta ja tulevaisuudesta yhdistellen monia erilaisia teoriaperinteitä moniulotteiseksi yhteiskunta-analyysiksi. Stiegleriä on vaikea lokeroida. Hänen tutkimuksellista näkemystään voisi ensinnäkin kutsua luonnonhistorialliseksi, sillä työelämän muutosta tarkastellaan koko ajan antroposeenin viitekehityksessä (ihmisen aika maailmanhistoriassa). Toiseksi Stieglerin näkemyksiä voi pitää myös tulevaisuuden työelämän poliittisena taloustieteenä, sillä hän analysoi tietotekniikan ja sen tuottaman automatisaation vaikutusta ihmisten työelämäkokemukseen ja yhteiskunnan luonteeseen tässä muutoksessa. Esitykseni näkee Stieglerin annin olevan radikaalissa käsitteellisessä uudelleentulkinnassa, jonka myötä jälkitekollinen saa hänellä uuden merkityksen jälkien teollisuutena. Stieglerin keskeinen kysymys koskee sitä, voiko toisenlainen työelämän tulevaisuus enää mahdollistua globaalin digitaalisen verkottuneisuuden tuottamassa yleistyneen automatisoitumisen maailmassa.